دورنما

آلمان: گاز روسیه نرسد شورش می‌شود

هنوز پنج ماه از تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه نفت و گاز روسیه نگذشته مقامات اروپایی از کرده خود پشیمان شده‌اند. وزیر خارجه آلمان گفته که اگر این کشور نتواند گاز روسیه را دریافت کند، قادر به حمایت از اوکراین نخواهد بود زیرا مجبور است در این صورت با شورش‌های داخلی مقابله کند. مجارستان هم گفته که اتحادیه اهمیت گاز روسیه را کتمان نکند.

در حالی که کشورهای غربی با شروع حملات روسیه به اوکراین، با هیاهوی زیاد تحریم‌های گسترده‌ای را علیه مسکو اعمال کردند تا شاید با این کار بتوانند جلوی پیشروی روس‌ها را بگیرند، اکنون تبعات این تحریم‌های بیشتر گریبان خودشان را گرفته است و نسبت به ادامه تحریم‌ها ابراز نگرانی می‌کنند. آنالنا بائربوک، وزیر خارجه آلمان روز جمعه درباره بروز ناآرامی‌های اجتماعی در آلمان در صورت قطع شدن صادرات گاز روسیه به این کشور هشدار داد. وی گفت: «اگر ما توربین گاز را دریافت نکنیم، بنابراین گاز بیشتری دریافت نخواهیم کرد، سپس در کل دیگر ما قادر به حمایت از اوکراین نیستیم چون در آن صورت ما مشغول اعتراضات مردمی خواهیم بود». پیش‌تر نیز کلاوس مولر از مقام‌های بخش انرژی آلمان هشدار داده بود که این کشور بدون گاز روسیه در زمستان دوام نخواهد آورد. وی در ادامه گفته بود: «در حالی که مخازن گاز آلمان تقریباً ۶۵ درصد پر شده و وضعیت در مقایسه با هفته‌های گذشته بهتر است، هنوز این ذخایر برای عبور از زمستان بدون گاز روسیه ناکافی است».

اتحادیه اروپا بیش از ۴۰ درصد گاز خود را از روسیه وارد می‌کند و از چند ماه پیش به دلیل حمایت از اوکراین، بخش عمده واردات از روسیه را ممنوع کرده است. آلمان بزرگ‌ترین واردکننده نفت و گاز روسیه است و با ادامه تحریم‌ها بیش از سایر کشورها متضرر خواهد شد. آلمان در سال‌های اخیر با احداث خط لوله نورد استریم ۲، قرار بود بخش زیادی از گاز روسیه را وارد کند و آن را به بخش‌های دیگر اروپا انتقال دهد اما با شروع جنگ اوکراین این پروژه نیز متوقف شده است. هشدار آلمان درباره احتمال شورش در ماه‌های آینده، درحالی است که در انگلیس در روزهای اخیر رانندگان کامیون‌ها در واکنش به گرانی سوخت در این کشور، دست به اعتراض زدند.

■ کاهش ذخایر اروپا

علاوه بر آلمان، سایر کشورهای اروپایی هم نسبت به تحریم‌های روسیه ابراز نگرانی کرده‌اند. وزیر امور خارجه مجارستان روز شنبه نسبت به کتمان اهمیت ملموس قطع گاز روسیه که غرب از جمله کشورهای عضو اتحادیه اروپا به تحریم آن مبادرت ورزیده‌اند، هشدار داد. به گزارش شبکه راشاتودی، پیتر سیجارتو هشدار داد که امنیت انرژی در اروپا نباید به عنوان یک مسئله ایدئولوژیک نگریسته شود و از اتحادیه اروپا خواست واقعیت گاز روسیه را پنهان نسازد. سیجارتو به دنبال سفر به مسکو به خبرنگاران در این باره گفت: «ثابت شده که خرید گاز طبیعی از روسیه مسئله‌ای ایدئولوژیک نیست، اما امری عینی است که نمی‌توان از طریق گفتمان آن را حل کرد.» غربی‌ها به این دلیل نفت و گاز روسیه را تحریم کردند تا درآمدهای این کشور از طریق فروش انرژی را قطع کنند اما روس‌ها با جایگزین کردن خریداران آسیایی، این مشکل را حل کردند و حتی منابع زیادی را به فروش رساندند و اروپایی‌ها در این میان به اهداف خود نرسیدند. مقامات روسیه بارها نسبت به تحریم‌های انرژی هشدار داده و گفته‌اند که این موضوع بیشتر به ضرر خود اروپایی‌ها خواهد بود. با توجه به اینکه مسیرهای جایگزین در حال حاضر برای انتقال گاز به اروپا وجود ندارد، به نظر می‌رسد امسال زمستان سختی در انتظار اروپایی‌ها خواهد بود و آنگونه که آلمانی‌ها می‌گویند شاید شاهد موج اعتراضات مردمی در بخش‌های زیادی از قاره سبز باشیم.

از سوی دیگر، رسانه‌های غربی هم نسبت به کاهش ذخایر انرژی در اروپا هشدار می‌دهند. خبرگزاری «بلومبرگ» به نقل از مقامات انرژی در وین نوشته، تأسیسات ذخیره‌سازی زیرزمینی گاز «هایداچ» در اتریش که یکی از مخازن بزرگ اروپاست احتمالاً تا فصل سرمای بعدی به علت درگیری میان برلین و مسکو بر سر توقیف شرکت تابعه «گازپروم» در آلمان پر نخواهد شد. بر اساس این گزارش، «این تأسیسات ذخیره‌سازی در اتریش واقع و به شبکه گاز آلمان متصل است و گاز روسیه را از آنجا دریافت می‌کند. این تأسیسات یکی از بزرگ‌ترین تأسیسات در اروپاست و می‌تواند یک‌چهارم نیاز سالانه اتریش به گاز را تأمین کند. با این حال، مدتی است که خالی مانده‌است. بخشی از این تأسیسات توسط شرکت گازپروم جرمانیا که شرکت تابعه «گازپروم» است، استفاده می‌شد. پس از اینکه آلمان این شرکت را توقیف کرد، مسکو عرضه گاز را متوقف کرد.» گزارش دویچه‌وله نیز نشان می‌دهد، بخش دیگری از این مخزن توسط شرکت تابعه گازپروم (GSA) استفاده می‌شود، اما چندین ماه است که خالی است.

چالش

وضعیت عصبی بی‌سابقه ترامپ روز بعد از حمله به کنگره

کمیته تحقیقات درباره شورش کنگره کلیپ‌هایی جدید از رفتارهای عجیب و غریب ترامپ در سخنرانی یک روز پس از حمله به کنگره منتشر کرده است؛ کلیپ‌هایی که وضعیت به شدت عصبی او و کلنجار ترامپ با خود و اطرافیان برای موضع‌گیری درباره حوادث کنگره را نشان می‌دهد.

به گزارش فارس به نقل از وبگاه «بیزنس اینسایدر»، مجموعه‌ای از کلیپ‌های ویدئویی جدید از کمیته ۶ژانویه کنگره نمایانگر خشم و انزجار ترامپ در حین ضبط یک پیام ویدئویی است. این کلیپ‌های ویدئویی مربوط به ۷ ژانویه ۲۰۲۱ است و در یکی از آنها نشان داده می‌شود که ترامپ از شدت خشم روی میز می‌کوبد و خشم در چهره‌اش موج می‌زند. یکی دیگر از کلیپ‌های ویدئویی ترامپ را در حال بحث با «ایوانکا ترامپ» دخترش درباره محتوای سخنرانی ملی نشان می‌دهد. در این کلیپ ویدئویی بیش از ۱۰ ثانیه ترامپ حرکات عجیبی درمی‌آورد و سپس از او خواسته می‌شود که ژست و حالت صورت خود را اصلاح کند. سپس در این کلیپ می‌گوید: «من می‌خواهم با سخنرانی درباره حمله شنیع دیروز آغاز کنم.» در کلیپ ویدئویی دوم، ترامپ در میانه ضبط کلیپ ویدئویی پس از آنکه در جریان خشونت‌ها، سعی می‌کند، هرگونه حمایت خود را از شورش انکار کند، از حرکت و ادامه صحبت بازمی‌ایستد. ترامپ در این ویدئو می‌گوید: «نمی‌توانید چنین چیزی بگویید. شما قانون را زیر پاگذاشتید.» او سپس می‌گوید: «من قصد ندارم- قبلاً گفتم هزینه باید پرداخت کنید. معترضانی که به کنگره نفوذ کردید- صندلی‌ها را نادیده گرفتید- کار پلیدی است، درسته؟ ببینید، خیلی خوب نمی‌توانم ببینم. باشه. این کار را می‌کنم! این کار را می‌کنم. بیایید برویم.» در ویدئویی دیگر، ترامپ در اواسط ضبط کلیپ ویدئویی متوقف می‌شود و درباره محتوای سخنرانی با دخترش ایوانکا حرف می‌زند و حاضر نمی‌شود این چهار کلمه را که مشاورانش پیشنهاد دادند، بگوید: «انتخابات تمام شده است». ترامپ سپس صفحه‌ای که جلویش بود را خواند: «اما این انتخابات در حال حاضر تمام شده است و کنگره نتایج را تأیید کرده است». ترامپ ناگهان متوقف می‌شود و حرف‌های خود را تغییر می‌دهد و می‌گوید: «من نمی‌خواهم بگویم که انتخابات تمام شده است. فقط می‌خواهم بگویم که کنگره با تأیید نتایج انتخابات اعلام کرد که انتخابات تمام شده است، درست است؟» سپس صدای دخترش ایوانکا به گوش می‌رسد که می‌گوید: «اما، کنگره تأیید کرده است... .» ترامپ می‌گوید: «حالا- من نگفتم که تمام شده است- به پاراگراف قبل بروید».

گزینه نظامی روی میز عراق برای انتقام از ترکیه

حشدالشعبی رژه انجام داد و ۲ گروه عراقی پایگاه‌های ترکیه را هدف قرار دادند

گزارش یک

کشته شدن شماری گردشگر به دنبال تازه‌ترین حمله ترکیه به خاک عراق، بغداد را مصمم کرده اقدام علیه آنکارا را نه تنها از کانال شورای امنیت سازمان ملل پیگیری کند، بلکه اقدام متقابل نظامی علیه ترکیه نیز به طور جدی مطرح شده است.

■■■

بغداد اگرچه سیاست تشدید تنش با آنکارا را دنبال نمی‌کند اما اقدام مکرر ترکیه در نقض تمامیت ارضی عراق، این کشور را به موضع‌گیری قاطع علیه ترکیه واداشته است. چهارشنبه در حمله نیروهای ترکیه به شمال عراق و اصابت یک گلوله توپ به گردشگاهی در استان دهوک، ۹ گردشگر جان خود را از دست دادند. اگرچه آنکارا تأکید دارد که نیروهای این کشور به غیرنظامیان حمله نکرده‌اند و وزارت خارجه ترکیه هم این حمله را به عناصر گروه «پ.ک.ک» نسبت داده اما وزارت خارجه عراق روز شنبه، رسماً کاردار خود را در آنکارا در اعتراض به حملات ترکیه به خاک کشورش و نیز در راستای مصوبه اخیر شورای وزیران عراق به بغداد فراخواند. بغداد همچنین از شورای امنیت خواست جلسه‌ای فوق‌العاده برگزار کند. احمد الصحاف، سخنگوی وزارت خارجه عراق، دیروز در گفت‌وگو با خبرگزاری رسمی این کشور (واع) اخباری را مبنی بر ارسال شکایتی به شورای امنیت تأیید کرد.

فؤاد حسین، وزیر خارجه عراق، چهارشنبه شب در گفت‌وگو با شبکه السومریه در این باره گفته بود: «اگر مشکلی میان دولت ترکیه و حزب کارگران وجود دارد نباید این مشکل به داخل خاک عراق کشیده شود. برخی از کارشناسان نظامی عراقی ثابت کردند که این حمله از جانب ترکیه بوده است.» مصطفی الکاظمی، نخست‌وزیر عراق هم پس از این حمله در بیانیه‌ای ضمن نسبت دادن این عملیات به ترکیه، تأکید کرده بود: «عراق حق کامل خود در پاسخ به این تجاوزها را محفوظ می‌داند و تمام اقدامات لازم را برای حفظ مردم این کشور و تحمیل کردن تبعات تنش مستمر به طرف متجاوز اتخاذ خواهد کرد.»

■ پارلمان قاطعانه عمل نکند، وارد عمل می‌شویم

جنبش عصائب اهل‌الحق در بیانیه‌ای خواستار اتخاذ چهار تصمیم پارلمان در پاسخ به حمله اخیر ترکیه شد و تأکید کرد که در صورت شکست پارلمان، این جنبش به مقاومت در برابر اشغالگری ترکیه روی خواهد آورد. در این بیانیه آمده است: «تجاوزات مکرر و نقض مستمر حاکمیت عراق، اشغال اراضی آن و ایجاد پایگاه‌های نظامی در آن و ریختن خون عراقی‌ها، به دور از اصول حسن همجواری و عرف بین‌الملل است و موضع یکپارچه دولت، پارلمان و گروه‌های سیاسی و مردمی را می‌طلبد.» در این بیانیه همچنین با اشاره به اینکه هیچ توافقنامه امنیتی بین عراق و ترکیه وجود ندارد، آمده است: «وزارت خارجه عراق تأکید کرده که هیچ توافقنامه‌ای نه در زمان رژیم سابق و نه در دولت‌های کنونی وجود ندارد و تنها چیزی که هست توافق مربوط به اجازه ورود نیروهای ترکیه به خاک عراق تا عمق ۵ کیلومتری آن هم به مدت ۷۲ ساعت در سال ۱۹۸۴ است.»

اخراج همه نیروهای ترکیه، پایان دادن به وجود هرگونه پایگاه یا پادگان نظامی در خاک عراق، پایبندی به اجرای مفاد قانون اساسی که استفاده از خاک عراق برای تجاوز به کشورهای همسایه را مجاز نمی‌داند، درخواست برگزاری جلسه شورای امنیت با هدف ملزم کردن ترکیه به خروج از خاک عراق، پرداخت غرامت به دلیل نقض مکرر و ریختن خون عراقی‌ها و اتخاذ تصمیمات سیاسی و اقتصادی که ترکیه را به احترام به حاکمیت عراق و حق آبه این کشور ملزم می‌کند، مواردی هستند که جنبش عصائب اهل حق بر آنها تأکید داشته است.

■ حمله به اهداف ترکیه

رسانه‌های کرد زبان در عراق، روز جمعه اعلام کردند که یک پایگاه ترکیه، بامداد جمعه، در ناحیه بامرنی با دو پهپاد هدف حمله قرار گرفته است. دو گروه ناشناس که خود را عراقی معرفی کرده‌اند، مسئولیت حمله به پایگاه‌های ترکیه در منطقه کردستان عراق را بر عهده گرفتند. سرایا اولیاءالدم در کانال تلگرامی خود با انتشار ویدئویی اعلام کرد: «سرایا اولیاءالدم مسئولیت عملیات ویژه انتقام شهدای مرکز گردشگری «برخ» را که با تعدادی پهپاد دوربرد علیه پایگاه ترکیه در ناحیه بامرنی استان دهوک انجام شد، برعهده می‌گیرد.» سرایا اولیاءالدم در ادامه هشدار داد: «اگر نیروهای ترکیه از خاک عراق خارج نشوند، حملات بعدی ما در داخل خاک ترکیه خواهد بود.» علاوه بر این، گروه موسوم به لواء احرار العراق در بیانیه‌ای اعلام کرد که مسئولیت حمله راکتی به پایگاه ترکیه‌ای زلیکان را بر عهده می‌گیرد. مرکز مبارزه با تروریسم کردستان عراق، در بیانیه‌ای اعلام کرده بود که پایگاه زلیکان با سه راکت هدف حمله قرار گرفته اما کسی مجروح نشده است.

■ رژه حشدالشعبی

به موازات این تحولات، روز شنبه سازمان حشدالشعبی عراق به مناسبت هشتمین سالگرد تأسیس آن، با حضور مصطفی الکاظمی، نخست‌وزیر این کشور که فرماندهی کل نیروهای مسلح عراق را هم در اختیار دارد، در دیالی رژه برگزار کرد. همچنین، اتاق بازرگانی بغداد ضمن اشاره به اینکه مبادلات تجاری عراق و ترکیه در سال به ۲۰ میلیارد دلار می‌رسد، در پی حمله روز چهارشنبه نیروهای ترکیه‌ای به استان دهوک، خواستار تحریم کالاهای ترکیه‌ای شد. فراس الحمدانی، رئیس اتاق بازرگانی بغداد در گفت‌وگو با خبرگزاری رسمی عراق (واع) اعلام کرد که این اتاق از بخش خصوصی عراق می‌خواهد همکاری خود با تمامی شرکت‌های ترکیه‌ای را متوقف کند. همچنین او با وجود روابط راهبردی میان شرکت‌های عراقی و ترکیه‌ای، خواستار تحریم کالاهای ترکیه‌ای شد تا پیام شدیداللحن ملت عراق به ترکیه منتقل شود.

خبر

دیدار «باسیل» با «نصرالله» برای واردات سوخت از ایران

رئیس جریان آزاد ملی لبنان با اشاره به مانع تراشی‌های امریکا در روند انتقال انرژی از مصر و اردن به لبنان اعلام کرد که من به دیدار سیدحسن نصرالله می‌روم تا درباره واردات سوخت از ایران صحبت کنیم.

در پی تداوم بحران سوخت در لبنان، هم‌پیمانان حزب‌الله در این کشور به دنبال واردات مجدد محموله‌های سوختی از ایران هستند. جبران باسیل، رئیس جریان آزاد ملی لبنان در گفت‌وگو با شبکه المنار با اشاره به تداوم و تشدید بحران سوخت در این کشور و نبود راهکار اساسی برای حل آن و همچنین عدم تحقق وعده‌های امریکا در این زمینه گفت، تصمیم سیاسی امریکا موجب شده که با وجود امضای قرارداد لبنان با مصر و اردن کشور ما از دسترسی به گاز و برق محروم باشد. من به دیدار سیدحسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله و همچنین به وزارتخانه انرژی می‌روم تا درباره واردات سوخت از ایران صحبت کنیم. سال گذشته با درایت نصرالله، چندین محموله سوخت از ایران به لبنان منتقل شد تا بخشی از نیازهای این کشور را تأمین کند. باسیل در ادامه به وضعیت سیاسی لبنان هم پرداخت و تأکید کرد: «میشل عون رئیس‌جمهور کشور منتظر است در موعد مقرر کاخ ریاست جمهوری لبنان را ترک کند و بعد از آن به زندگی طبیعی خود برمی‌گردیم. ترکیب و ساختار کشور همواره به گونه‌ای بوده که مستلزم حضور ما در دولت‌های مختلف است و اکنون سؤال می‌کنیم که آیا تشکیل دولت جدید بدون حضور نمایندگان مؤلفه‌های مختلف امکان‌پذیر خواهد بود؟» وی درباره نامزدهای ریاست‌جمهوری آینده لبنان اظهار داشت که من نامزد ریاست جمهوری آینده نمی‌شوم، مگر زمانی که این مسئله را اعلام کنم یا حرکتی از جانب من در این زمینه دیده شود. همچنین دلیلی برای حمایت از آقای «سلیمان فرنجیه» رئیس جریان المرده به دلیل برخی اختلافات‌مان در پرونده‌های داخلی نمی‌بینم و ممکن است که ما درباره فرد معینی برای برعهده گرفتن منصب ریاست جمهوری آینده لبنان با جریان المرده به توافق برسیم.

گزارش ۲

نولاند: تهران زیر میز نزده است

واشنگتن ارزیابی لندن را قبول ندارد که «ایران دنبال توافق نیست»

معاون وزیر خارجه امریکا ارزیابی رئیس سازمان اطلاعات و امنیت بریتانیا معروف به «MI6» را رد کرد که گفته است ایران دنبال توافق برای احیای برجام نیست.

به گزارش «جوان»، ویکتوریا نولاند، معاون وزیر خارجه امریکا جمعه شب در گفت‌وگو با سی‌ان‌ان گفت که معتقد است تهران هنوز هم مایل به رسیدن به توافق است و اضافه کرد: «آنها هنوز زیر میز نزده‌اند.» موضع‌گیری نولاند، واکنش غیرمستقیم به ارزیابی ریچارد مور، رئیس MI6 بریتانیا است که روز پنج‌شنبه در مجمع امنیتی آسپن به جیم اسکیوتو، خبرنگار سی‌ان‌ان گفته بود: «فکر نمی‌کنم رهبر ایران بخواهد به توافق برسد.» مور گفته بود: «من فکر می‌کنم توافق کاملاً روی میز است، قدرت‌های اروپایی و در اینجا (بریتانیا) در این مورد بسیار شفاف هستند. فکر هم نمی‌کنم که چینی‌ها و روس‌ها هم، در این مورد بخواهند جلوی آن را بگیرند. ولی من فکر نمی‌کنم که ایرانی‌ها آن (توافق) را بخواهند.» او سپس افزود: «من فکر نمی‌کنم رهبر ایران دنبال توافق باشد. ایرانی‌ها نمی‌خواهند به مذاکرات پایان دهند بنابراین مدتی آن را ادامه می‌دهند.»

در حالی که به نظر می‌رسد صحبت‌های «مور» یک ارزیابی اطلاعاتی در داخل بریتانیا درباره مذاکرات احیای برجام است که البته او به آن اشاره نکرده. معاون وزیر خارجه امریکا در یک ارزیابی متفاوت گفته که فکر نمی‌کند ایرانی‌ها دنبال کنار رفتن از مذاکرات باشند، زیرا به گفته او «آنها (ایرانی‌ها) برای چند ماه می‌توانستند از برجام خارج شوند اما این کار را نکردند.» او می‌گوید: «توافق روی میز است. تهران همچنان برای احیای توافق هسته‌ای (برجام)، فعالیت می‌کند و اهتمام دارد.» البته معاون وزیر خارجه امریکا این را رد نکرده که ممکن است دست آخر مذاکرات به نتیجه‌ای نرسد، به خاطر همین گفته که اگر ایران این طرح (احیای برجام) را قبول نکند ما باید فشارها علیه ایران را افزایش دهیم. نولاند در ادامه، در اظهارنظری شبیه به صحبت‌های رئیس MI6 که به نظر می‌رسد تاکتیک مشترک اروپا و امریکا در مواقعی است که ایران، شرایط طرف‌های مقابل را نمی‌پذیرد، گفته است: «این به ایرانی‌ها - و در نهایت [آیت‌الله] خامنه‌ای بستگی دارد که با توافقی که روی میز است موافقت کنند.» او که در نشست امنیتی آسپن در امریکا صحبت می‌کرد، بلافاصله افزود که این مردم ایران هستند که بهای این وضعیت را می‌پردازند و «هزینه زندگی‌شان بالا می‌رود و تورم‌شان افزایش پیدا می‌کند.» نولاند سپس به مزایای توافق احتمالی برای ایران اشاره کرده و گفته که اگر ایران توافق کند «باعث می‌شود نفت آنها به بازار بازگردد. این باعث می‌شود آنها از برخی از تحریم‌هایی که وارد شده‌اند راحت شوند. اما تاکنون آنها این مسیر را انتخاب نکرده‌اند.» روز پنج‌شنبه حسین امیرعبداللهیان، وزیر خارجه در مصاحبه با برنامه «صف اول» سیما تأیید کرد که طرفین در وضعیت فعلی «در مورد بیش از ۹۶ درصد» متن توافق، اتفاق نظر دارند ولی تأکید کرد که ایران دنبال «رسیدن به توافق خوب، قوی و پایدار» است و «توافق به هر قیمت و هر توافقی» را نمی‌خواهد. امیرعبداللهیان گفته که توافق خوب توافقی است که در آن ایران «از مزایای اقتصادی «برجام» برخوردار شود، در حالی که به گفته او «هنوز امریکایی‌ها ما را مطمئن نکرده‌اند که می‌توانیم از منافع اقتصادی برجام به صورت کامل برخوردار باشیم.» او با اشاره تلویحی به دوره‌ای که ایران برجام را پذیرفت ولی از مزایای آن برخوردار نشد و دونالد ترامپ نیز نهایتاً از آن خارج شد، گفته است: «ما نمی‌خواهیم از یک روزنه دو بار گزیده شویم.»

نگاه

سید نعمت‌الله عبدالرحیم‌زاده

حرکت امریکا به سمت رویارویی بی‌پایان با چین

هنری کیسینجر، وزیر خارجه و مشاور امنیت ملی پیشین امریکا، با وجود اینکه بیش از ۹۹ سال سن دارد اما باز از چهره‌های برجسته در عرصه بین‌المللی است که به خصوص در مورد مسائل حاد در این عرصه به شدت مورد توجه رسانه‌ها است. تحلیل و پیشنهاد اخیر او در خصوص جنگ اوکراین و لزوم مصالحه غرب با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، از جمله تحلیل‌هایی بود که بحث و مناقشه جدی را در رسانه‌های غربی و به‌خصوص امریکا به راه انداخت و هنوز نیز این بحث ادامه دارد. حالا مصاحبه‌ای با وب‌سایت بلومبرگ انجام داده و در این مصاحبه نسبت به ورود امریکا به یک «رویارویی بی‌پایان» با چین هشدار می‌دهد و از ضرورت «انعطاف‌پذیری نیکسونی» (Nixonian flexibility) در مسائل اساسی ژئوپلیتیک امروز می‌گوید. کیسینجر این مصاحبه را با جان میکلتویت، سردبیر بلومبرگ، سه‌شنبه گذشته انجام داد و نیاز به انعطاف‌پذیری نیکسونی را از منظر دو چالش اساسی ژئوپلیتیک فعلی مطرح کرد. چالش اول همان‌گونه که انتظار می‌رود مربوط به جنگ اوکراین و رویارویی تمام‌عیاری می‌شود که غرب با روسیه بر سر این جنگ به وجود آورده است. به نظر کیسینجر، رهبران فعلی اروپا نظیر امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه و اولاف شولتز، صدراعظم آلمان، آن «حس تشخیص جهت و مأموریت» خود در این چالش را ندارند. روشن است که این نظر او در مقایسه با بحثی است که در کتاب خود تحت عنوان «رهبری: شش مطالعه در استراتژی جهانی» مطرح کرده است. بنابر این مقایسه، می‌توان گفت که این دو رهبر فعلی اروپا در مقایسه با کنراد آدورنو، صدراعظم پیشین آلمان، و شارل دوگل، رئیس‌جمهور پیشین فرانسه، فاقد آن توانایی رهبری برای خارج کردن اروپا از بحران فعلی در اوکراین هستند و بیشتر در موضع انفعالی قرار گرفته‌اند تا اینکه نقش فعالانه و تأثیرگذاری داشته باشند. بی‌شک، طولانی و شدیدتر شدن جنگ اوکراین تا اندازه قابل توجهی ناشی از همین فقدان «حس تشخیص جهت و مأموریت» در این دو رهبر اروپایی است.

چالش دوم و شاید مهم‌تر مربوط به رویارویی است که امریکا سال‌ها در برابر چین به راه انداخته و به برکت جنگ اوکراین و استیصال رهبران اروپایی در برابر آن، سعی می‌کند آنان را نیز به این رویارویی بکشاند. کیسینجر این رویارویی را «رویارویی بی‌پایان» می‌خواند، چرا که نمی‌توان حد پایانی برای آن تصور کرد و حتی نمی‌توان ابعاد آن را به صورت مشخصی تعیین کرد. با وجود اینکه کیسینجر مخالف برتری‌طلبی چین است و تأکید دارد که باید مانع هژمونی چین یا هر کشور دیگری شد، اما معتقد است که دولت فعلی و دولت‌های قبلی امریکا در برابر چین بیش از هر چیز تحت تأثیر دیدگاه‌های داخلی نسبت به چین هستند. به این ترتیب، کیسینجر نسبت به افراط‌گرایی حلقه‌های سیاستگذاری در داخل امریکا نسبت به نحوه رویارویی چین هشدار می‌دهد و می‌ترسد از اینکه تأثیر این حلقه‌ها بر دولت‌های متوالی امریکا باعث شود این کشور به سمت «رویارویی بی‌پایان» با چین سوق داده شود. در واقع، این هشدار او آن‌قدر جدی است که به نظر وی، روابط خصمانه فزاینده بین امریکا و چین می‌تواند به «فاجعه‌ای قابل مقایسه با جنگ جهانی اول» ختم شود. شکی نیست که کیسینجر برای پرهیز از این رویارویی و پیامد فاجعه‌بار آن به کارنامه ریچارد نیکسون توجه دارد که با وجود احساسات تند ضد کمونیستی اما سفر غیرمنتظره‌اش به چین کمونیست در ۱۹۷۲ نقطه عطفی را در روابط امریکا و چین ایجاد کرد. این اقدام نیکسون چیزی است که کیسینجر به عنوان «انعطاف‌پذیری نیکسونی» توصیف می‌کند و روشن است که انتظار دارد جو بایدن، رئیس‌جمهور امریکا، یا دیگر مقامات ارشد امریکا در کاخ سفید چنین انعطاف‌پذیری داشته باشند اما نکته روشن این است که تیم حاضر در کاخ سفید آن‌قدر در عرصه بین‌الملل افراطی عمل می‌کند که نه تنها جایی برای این انعطاف‌پذیری نیکسونی در سیاست خارجی امریکا باقی نگذاشته بلکه باعث شده رهبران اروپایی نیز ابتکار عمل را از دست بدهند و نتوانند همان حسی از تشخیص جهت و مأموریتی داشته باشند که امثال کنراد یا دوگل برای کنترل بحران‌های بعد از جنگ جهانی دوم برخوردار از آن بودند.

اخبار کوتاه

■ بن‌سلمان خواستار دیدار وزیران خارجه ایران و عربستان است

وزیر خارجه عراق اعلام کرد که ولیعهد سعودی خواستار دیدار وزیران خارجه ایران و عربستان در بغداد شده است و این نشست به‌طور علنی برگزار خواهد شد. فؤاد حسین در گفت‌وگو با شبکه رووداو گفت: «تاکنون پنج دور مذاکرات میان ایران و عربستان در سطح امنیتی برگزار شده است و محمد بن‌سلمان از ما درخواست کرده که دیدار وزیران خارجه عربستان و ایران در بغداد برگزار شود.» وی تأکید کرد: «اکنون مشغول هستیم و موعد دیدار علنی وزیران خارجه ایران و عربستان در بغداد را مشخص خواهیم کرد. نشست‌هایی که تاکنون محرمانه و در سطح امنیتی بود از این به بعد با وساطت عراق علنی خواهد شد و وزیران خارجه دو کشور در بغداد دیدار خواهند کرد.»

■ افزایش تماس‌های سازمان ملل برای تمدید آتش‌بس یمن

همزمان با افزایش تماس‌های فرستاده سازمان ملل به یمن برای تثبیت آتش‌بس در این کشور، فرستاده ویژه امریکا نیز در سخنانی خواستار تمدید آتش‌بس در یمن شد. به گزارش الیوم‌السابع، تیم لیندر کینگ در توئیتی نوشت: «کاهش واردات جهانی گندم، ناامنی غذایی را در میان یمنی‌ها افزایش داده است و آتش‌بس سازمان ملل در یمن لحظه‌ای امید و آسایش به ارمغان آورده است.» لیندر کینگ تأکید کرد که هر دو طرف درگیر در یمن باید آتش‌بس را به خاطر همه مردم تمدید و تثبیت کنند. وی در این باره گفت که آتش‌بس تحول بزرگی را در یمن به وجود آورد و تغییر محسوسی در زندگی مردم ایجاد کرد.

■ برکناری مقام بحرینی به دلیل دست ندادن با سفیر تل‌آویو

منابع رسانه‌ای از برکناری یک مقام بحرینی از خاندان آل‌خلیفه، در پی خودداری از دست دادن با سفیر رژیم صهیونیستی در منامه خبر دادند. به نوشته روزنامه «رأی‌الیوم»، شاه بحرین در ۲۱ ژوئیه جاری، با صدور حکمی پس از برکناری «می بنت محمد آل خلیفه» رئیس اداره فرهنگ و آثار باستانی این کشور، «خلیفه بن احمد بن عبدالله آل خلیفه» را به عنوان جایگزین وی، معرفی کرد. در ادامه این گزارش آمده است: این در حالی است که می‌بنت محمد آل خلیفه، وزیر سابق فرهنگ بحرین، بیش از ۲۰ سال در این حوزه فعالیت داشته و همواره شخصیت بحث‌برانگیزی بود. گفته می‌شود که دلیل این برکناری با وجود آنکه، از اعضای خانواده آل خلیفه است، این بود که در مراسمی که در منزل سفیر امریکا در بحرین برگزار شده بود، از دست دادن با سفیر رژیم صهیونیستی در بحرین خودداری کرده بود.

همچنین، جنبش مقاومت اسلامی (حماس) دیروز طی بیانیه‌ای از موضع می‌بنت محمد آل خلیفه، وزیر سازمان فرهنگ و آثار باستانی بحرین که حاضر به دست دادن با سفیر رژیم اشغالگر صهیونیستی نشد، تقدیر کرد. در این بیانیه آمده است که موضع می آل خلیفه بیانگر موضع حقیقی و اصیل ملت بحرین در حمایت از حقوق ملت فلسطین و مخالفت با ادغام دشمن اصلی و مرکزی امت در منطقه است. حماس تأکید کرد که امت اسلامی و عربی مخالف هرگونه اقدامی در جهت عادی‌سازی روابط با دشمن صهیونیستی خواهد بود.